USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juřičkové v právní věci žalobce: **L. B.**, zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. ledna 2021 č. j. OAM-787/ZA-ZA11-K01-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. srpna 2021 č. j. 45 Az 5/2021 - 41

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] V návětí označeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce je totiž státním příslušníkem Moldavské republiky (dále jen „Moldavsko“), kterou Česká republika považuje (s výjimkou Podněstří) za bezpečnou zemi původu (§ 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců).

[2] Podle žalovaného lze v případě žalobce vzhledem k jeho výpovědi a informacím o zemi původu považovat Moldavsko za bezpečnou zemi původu. Žádost o mezinárodní ochranu zdůvodnil žalobce tím, že mu vyhrožoval policejní vyšetřovatel, který po něm požadoval informace o předsedovi strany Naše strana Renato Usatîim, a tím, že se obává „likvidace“ ze strany tohoto subjektu kvůli informacím, jimiž disponuje jako bývalý řidič náčelníka ochranky předsedy Naší strany. Z informací o zemi původu dle žalovaného plyne, že Moldavsko (s výjimkou Podněstří) splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu. Dále žalovaný zdůraznil zvýšené důkazní břemeno v případě žadatelů pocházejících z bezpečné země původu.

Byť podle informací o zemi původu nelze vyloučit existenci případů pronásledování spadajících zejména do kategorie „nepřiměřeného nebo diskriminačního trestního stíhání nebo trestání“ politických oponentů, jejich obhájců, ochránců lidských práv nebo aktivistů občanské společnosti, žalobce do žádné z uvedených kategorií nespadá. Žádost žalobce byla dle žalovaného účelová, neboť dle informace OAMP Moldavsko – Politické strany a stranický systém z června 2018 Renato Usatîi uprchl z Moldavska do Ruska již v říjnu 2016 z důvodu obvinění z vraždy a následného zatykače. Stěží lze proto připustit tvrzení žalobce, že ještě v roce 2017, či dokonce i v roce 2018, pracoval jako řidič náčelníka ochranky uvedeného politika, neboť ten se v tu dobu na území Moldavska již nenacházel. Žalovaný dodal, že žalobce ohledně tvrzené obavy z telefonátu nevyužil všech dostupných prostředků ochrany v zemi původu, a poukázal na to, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po svém příjezdu v srpnu 2020, ale téměř po třech měsících, kdy mu skončil povolený pobyt na základě bezvízového styku. Na závěr žalovaný konstatoval, že důvodem žalobcovy žádosti byla snaha o legalizaci pobytu, která však důvodem pro udělení mezinárodní ochrany být nemůže.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v návětí. Uvedl, že žalobce nic nenamítl vůči závěrům žalovaného, že Moldavsko je v případě žalobce bezpečnou zemí původu a že jsou jeho tvrzení nevěrohodná. K námitce žalobce, že informace o zemi původu shromážděné žalovaným nebyly aktuální, krajský soud konstatoval, že žalovaný shromáždil zprávy z let 2018 a 2020, přičemž si opatřil také informace vztahující si k období předcházejícímu odchodu žalobce z Moldavska. Informace o zemi původu tudíž byly aktuální. Krajský soud nepřisvědčil ani obecné námitce, že žalovaný postupoval jednostranně a neobjektivně, neboť věcné posouzení, se kterým žalobce nesouhlasí, nelze zaměňovat za neobjektivní přístup.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Na úvod velmi obecně namítal, že je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů. Dále se podle stěžovatele krajský soud dostatečně nezabýval konkrétní situací stěžovatele, přičemž svou spojitost s „vysokým členem vlády v Moldavsku“ odvozuje stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně výslovně od toho, že byl řidičem nejvyššího představitele strany Naše strana Renata Usatîiho a dva roky po jeho útěku setrvával v prostředí, které s ním bylo úzce spjaté. V tomto kontextu zdůraznil, že nebyl při podání žaloby zastoupen. Stěžovatel se také dovolával principu *non-refoulement* s tím, že svou situaci řešil ihned po příjezdu a rozhodoval se mezi podáním žádosti o dlouhodobé vízum za účelem strpění a podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Na závěr uvedl, že jak žalovaný, tak krajský soud nevěnovali dostatečnou pozornost okolnostem, které předcházely příjezdu stěžovatele do České republiky, a nereflektovali stěžovatelův postup po příjezdu do země.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ve věci shromáždil relevantní podklady a zabýval se všemi stěžovatelovými tvrzeními, která však neshledal jako azylově relevantní. I po seznámení s kasační stížností trvá žalovaný na správnosti svého rozhodnutí a na tom, že se dostatečně zabýval všemi okolnostmi uvedenými stěžovatelem. Žalovaný uzavřel, že se plně ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu, a odkázal na své vyjádření k žalobě.

[6] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření žalovaného stěžovateli na vědomí.

[7] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. června 2021 č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[8] Stěžovatel namítá především nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, avšak nespecifikuje, v čem konkrétně má nepřezkoumatelnost spočívat. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom plyne, že s daným kasačním důvodem je nutné zacházet obezřetně, neboť zrušení rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost oddaluje vyřešení sporu s konečnou platností, což je v rozporu se zájmy účastníků i s veřejným zájmem na hospodárnosti řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. dubna 2013 č. j. 6 Ads 17/2013 - 25). Pro stručnost Nejvyšší správní soud dále pouze odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady tento kasační důvod naplňují (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003 č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. ledna 2008 č. j. 4 Azs 94/2007 - 107, ze dne 21. srpna 2008 č. j. 7 As 28/2008 - 76 nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. února 2008 č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Z rozsudku krajského soudu v nyní projednávané věci je zřejmé, jakou právní úpravou se řídil, k jakému závěru dospěl a jaký skutkový stav vzal za rozhodný. Zároveň je zřetelné, o jaké důvody krajský soud svůj rozsudek opřel, a proto jej nelze označit za nepřezkoumatelný.

[9] Pokud se týče toho, že se krajský soud dostatečně nezabýval konkrétní situací stěžovatele, v tomto kontextu je zásadní formulace žalobních bodů. Správní soudnictví je totiž ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační, takže je na žalobci, aby v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. vymezil hranice soudního přezkumu (viz např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2010 č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, nebo usnesení téhož senátu ze dne 8. března 2011 č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Krajský soud přitom na všechny – veskrze obecné – žalobní námitky stěžovatele reagoval, přičemž nedostatečné posouzení jeho konkrétní situace mezi nimi nebylo, proto nelze krajskému soudu vytýkat, že danou okolnost nezkoumal. Související argumentace v kasační stížnosti směřující vůči posouzení žalovaného je potom z důvodu jejího neuplatnění už v řízení před krajským soudem nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud navíc podotýká, že stěžovatel nově tvrdí, že byl řidičem přímo Renata Usatîiho, což se rozchází s jeho dřívějším tvrzením, že pracoval jako řidič náčelníka ochranky uvedeného politika. Jestliže k tomu stěžovatel zdůrazňuje, že nebyl při podání žaloby zastoupen advokátem, považuje Nejvyšší správní soud za podstatné doplnit, že stěžovatel žádal spolu s podáním žaloby o ustanovení zástupce. Krajský soud jej proto vyzval, aby za tím účelem doložil své majetkové poměry. Na výzvu s přiloženým formulářem však stěžovatel nijak nereagoval. Pokud tedy žalobní argumentace nebyla včas rozšířena, zapříčinil to svým přístupem do značné míry sám stěžovatel. Podstatné však je, že rozpory ve skutkových tvrzeních stěžovatele nemají žádnou souvislost s tím, že nebyl v řízení zastoupen advokátem; zdrojem svého „azylového příběhu“ je sám žadatel o mezinárodní ochranu,

pro věrohodnou pravdivou formulaci svých skutkových tvrzení žádné expertní znalosti o hmotném a procesním právu České republiky žadatel nepotřebuje.

[10] Ohledně zbylé části kasační stížnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu k zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu žadatele pocházejícího z bezpečné země pro zjevnou nedůvodnost (§ 16 odst. 2 zákona o azylu), kterou v nedávné době shrnul např. v bodu 23 rozsudku ze dne 17. února 2021 č. j. 7 Azs 347/2020 - 23. Z judikatury plyne, že pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, což je i případ stěžovatele, nebude se svou žádostí o mezinárodní ochranu úspěšný, jestliže neosvědčí, že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti. Jinými slovy, žadatel musí prokázat, že v jeho případě zemi původu nelze považovat za bezpečnou. V opačném případě se vychází z předpokladu, že daná země neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky. U žadatele, který nedoloží, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze, potom v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu žalovaný nehodnotí, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 až 14b zákona o azylu.

[11] Krajský soud a žalovaný postupovali přesně v duchu popsané judikatury. Zásadní pro posouzení věci bylo to, že stěžovatel neuvedl dostatečná tvrzení k vyvrácení domněnky bezpečné země původu, přičemž tvrzení, jež uvedl, byla nevěrohodná. Stěžovatel při pohovoru s žalovaným tvrdil, že od roku 2016 do roku 2018 působil jako řidič náčelníka ochranky předsedy strany Naše strana Renata Usatîiho. Žalovaný však z informací o zemi původu zjistil, že Usatîi v roce 2016 z důvodu vydání zatykače z Moldavska uprchl, z čehož dovodil, že je uvedené tvrzení stěžovatele nevěrohodné. Žalovaný též uvedl, že Igor Dodonov, s nímž stěžovatel spojoval své problémy, prezidentem není již od listopadu 2020, a že se stěžovatel nijak neobrátil na orgány v zemi původu. Uvedené závěry stěžovatel v žalobě nijak nevyvracel a nic nového k nim neuvádí ani v kasační stížnosti. Postup podle § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu byl tudíž v řízení před žalovaným a před krajským soudem dostatečně podložený a odůvodněný.

[12] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a vnitřně jednotnou judikaturou, která dává odpověď na všechny otázky, které stěžovatel v kasační stížnosti nastínil, přičemž nepochybil při výkladu hmotného ani procesního práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021 č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (srov. již citované usnesení č. j. 9 As 83/2021 - 28). Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2022

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu